

CEIP Marquès de la Pobla

Capellades

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Passeig Miquel i Mas, 19
Emplaçament: Vial a ponent i fora del casc antic
Alçada: 335

Coordenades:

Latitud: 41.53083
Longitud: 1.68332
UTM Est (X): 390157
UTM Nord (Y): 4598524

Classificació

Número de fitxa: 08044 - 129
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle: XX
Any: 1933
Autoria de l'element: Domènec Sugrañes i Gras, arquitecte
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL, PGOU 1986
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Generalitat de Catalunya (0286832CF9908N)
Autoria de la fitxa: Juan Garcia Targa
Data de registre de la fitxa: dc., 13/01/2016 - 01:00

Descripció

Edifici escolar aïllat format per dos cossos iguals, alineats d'est a oest i amb façana principal al sud, en el seu origen un dedicat als nens i l'altre a les nenes, de planta sensiblement rectangular i units per un cos de planta baixa amb coberta plana. A la façana del costat nord sobresurt un petit cos de planta poligonal de la caixa d'escala. Ambdós cossos són de planta baixa i pis, aixecats sobre el terreny, i cobertura de teula corba a quatre vessants amb dues hídries al carener. L'estructura de la coberta és d'arcs rebaixats de formigó armat encofrat amb envanets de maó vist recolzats en pilars. En els arcs recolzen les bigues de fusta de la coberta que sustenten la solera de rajoles sobre llates de fusta. Les façanes estan composades segons dos o tres eixos amb obertures de proporció vertical. Els revestiments dels paraments són amb estuc amb decoracions i tonalitats diverses.

A les façanes de llevant i de ponent dels cossos d'aules hi ha un portal d'entrada emfasitzat i protegit per un porxo amb cobertura de teula corba a tres vessants, coronades amb una hídria, sustentat per dues columnes amb capitell dòric que rep el tram d'escala. El portal està tancat amb porta de fusta emplafonada de dos batents. A la llinda hi ha esgrafiada la inscripció "NIÑAS" i en el cos del costat de ponent la inscripció "NIÑOS".

Els portals interiors són d'arcs el·líptics i plans, i el portam és de fusta amb portes vidriera emplafonades i pintades. La façana de migdia del cos d'unió està protegida per un porxo amb tres columnes de capitell jònic que suporten l'entaulament que conté la inscripció "GRUP ESCOLAR MARQUÈS de la POBLA" i l'escut de Capellades emmarcat amb una orla. Al terrat va afegir un pas tancat amb portam lleuger i vidre que uneix les plantes pis.

Al costat oest de l'escola vella, s'aixeca un altre edifici de planta rectangular, una ampliació de l'escola feta a la dècada de 1970. Constituit per dos cossos units per l'eix d'escala, de planta baixa i dos pisos. La façana, amb eixos de proporció horitzontal, és d'obra vista alternada amb rajola ceràmica de color verd. A l'interior d'aquest edifici es conserven algunes peces del mobiliari original de l'escola, com cadires i un moble llibreria de tres portes, acabat amb l'entaulament amb la grafia "MURILLO", "CERVANTES i NEWTON", coronat amb un conjunt escultòric al·lusiú als personatges de l'entaulament del centre del frontó partit.

Observacions:

Singular edifici representatiu de l'arquitectura escolar noucentista.

Història

La construcció d'aquesta escola va cobrir una mancança habitual a l'educació del municipi de Capellades. El 28 d'abril de 1932 l'Ajuntament va decidir demanar la creació, en termes legals, d'una escola graduada a partir de les ja existents. La sol·licitud implicava l'aprovació de tres seccions per a nens i tres per a nenes, una addicional, en cadascun dels casos, a les ja existents. En aquesta petició l'Ajuntament es comprometia al pagament dels materials i de l'habitatge dels mestres designats. La Inspecció Provincial de Primer Ensenyament ja havia aprovat, a l'octubre de 1932, la creació d'una nova secció de nois i una altra de nova de noies, però abans d'un mes havien d'estar disponibles els espais i els materials necessaris. Al febrer de 1933, la marquesa va comunicar a l'Ajuntament que havia donat ordres d'acabar amb urgència les obres de l'escola.

L'acte de la inauguració del 14 de maig es va iniciar a les quatre de la tarda a l'Ajuntament. A l'abril de 1934, encara es va donar compte de l'aprovació del projecte arquitectònic per certes obres complementàries de la nova escola.

El canvi no va ser simplement d'ubicació. Va coincidir amb tot un seguit de canvis educatius i pedagògics com a resultat de la proclamació de la República i la recuperació de la Generalitat. Les noves instal·lacions van cridar ràpidament l'atenció dels cercles pedagògics. Així, la "Asociación de Maestros Nacionales de Barcelona (sección de Igualada)" va visitar a inicis de juny de 1935 el "Grupo Escolar". L'esclat de la guerra va impedir que aquest model madurés. Durant la Guerra Civil de 1936-1939 l'escola també va participar de la creixent ideologització i de la presència de missatges revolucionaris.

El conflicte va atorgar una nova i breu utilitat al "Marquès". Durant uns dies es van muntar llits a diferents punts de l'escola a l'espera de ferits procedents del front. L'ús hospitalari del centre no es va arribar a materialitzar: la retirada de l'exèrcit republicà ho va impedir. A partir d'inicis de 1939 es diria "Grupo Escolar Marquès de la Pobla". La religió va tornar a ocupar un lloc central. A les dècades dels 60 i 70 l'augment demogràfic va fer que l'escola concentrés nenes de poblacions veïnes.

A l'abril de 1972, el Ministeri d'Educació i Ciència va notificar que s'havien concedit a Capellades, dins del Pla d'Urgència, vuit aules. Immediatament s'inicià l'expedient per a la recerca dels espais a ocupar (un dels punts analitzats fou la zona del Capelló). L'escola a construir era idèntica a moltes altres també en procés d'edificació a diferents punts de Catalunya.

L'any 1983 es va voler recuperar els orígens de l'escola amb la celebració del seu 50è aniversari i noves estructures docents 2001 i 2002.

En els últims temps, en els dos edificis de l'escola es van eliminar totalment les barreres arquitectòniques.

Bibliografia

BUSQUETS I MOLAS, Esteve. 1972. Història de Capellades, Capellades.

FONT, Anna. En premsa. "L'ensenyament a Capellades", Història de Capellades (títol provisional). Coordinada per M. Gutiérrez.

GUTIÉRREZ I POCH, Miquel. En premsa. "El segle XIX: declivi econòmic i tensions polítiques", Història de Capellades (títol provisional).

SPAL, Diputació de Barcelona. 2010. Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental Capellades (4 Vols). Bosch i Planas, Andreu; Lacuesta Contreras, Raquel; Cuspinera i Font, Lluís; Vilamala i Aliguer, Imma; Gutiérrez i Poch, Miquel i Sabatès de Hita, Gemma

TÉRMENS I GRAELLS, Miquel. En premsa. "El segle XX: compromís, violència i redreçament econòmic", Història de Capellades (títol provisional). Coordinada per M. Gutiérrez.

ARXIU DEL COL·LEGI OFICIAL D'ARQUITECTES DE CATALUNYA. Fons Sugranyes.

ARXIU MUNICIPAL DE CAPELLADES. Fons gràfic, actes.

COL·LECCIÓ PRIVADA D'ANTONI PONS I TORT. Fotografies.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. FONS DOCUMENTAL DEL SERVEI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL. Expedient del projecte de 1923.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. FONS LOCALS DIGITALITZATS. Premsa local d'Igualada.

